

אוניברסיטת ת"א
הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כ"ץ
החוג לקולנוע וטלוויזיה
תשע"ב

הקולנוע לטינו-אמריקני החדש New Latin American Cinema

מרצה: פבלו אוטין (Pablo Utin)
טלפון: 0544991315
דוא"ל: pablou@post.tau.ac.il
זמן ומקום השיעורים: סמ' ב. ימי ג' בין 10:00 ל-14:00 – חדר 208, בניין מקסיקו.
שעות קבלה: ימי ג', בין 9:00 ו-10:00, חדר מורים (בתאום מראש).
מסגרת הקורס: שיעור בחירה.

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בגלים הקולנועיים החדשים של מקסיקו, ברזיל וארגנטינה דרך פרספקטיבה אסתטית, פוליטית ותרבותית. תעשיות הקולנוע של המדינות הללו עברו שינוי קיצוני בסוף שנות ה-90 - הן כבשו את ארה"ב ואת העולם, וזכו לפריחה גדולה, והחלו לתת ביטוי לתכנים חברתיים והומאניים רחבים. הקולנוע הלטיני חדל להיות מנותק מהבעיות החברתיות והחל להמציא את עצמו מחדש. המשברים הכלכליים, העוני והאבטלה, החיבור המחודש לתרבות של הילידים האמריקאים המדוכאים, הניסיון לחבר את כל אמריקה לאיחוד אמריקאי אחד הדומה לאיחוד האירופי, והתחזקותן של מפלגות השמאל, הם חלק מהנושאים שמקבלים ביטוי תרבותי ואסתטי בגלים הלטיניים החדשים, אשר הציעו כלים אסתטיים ייחודיים ומרתקים להתמודדות עם בעיית הזהות הלטינית הכוללת בעולם הגלובלי.

פירוט תכני הקורס:

1. מבוא כללי לקולנוע הלטינו-אמריקני: דרום אמריקה בוערת

צפייה בסרט: "עולם מנוף" ("Mundo Grúa"). במאי: פבלו טרפרו, ארגנטינה, 1999.

קריאת חובה:

Edwards, Sebastian. "Latin America: The Eternal Land of the Future", in *Left Behind: Latin America and the False Promise of Populism*. Chicago: The University of Chicago Press, 2010. Pp. 1-18

2. ארגנטינה וניפוץ פנטזיית ההשתייכות לעולם הראשון.

צפייה בסרט: "תשע מלכות" (Nueve Reinas) במאי: פביאן ביילינסקי, ארגנטינה, 2000

קריאת חובה:

Battle, Diego. "From Virtual Death to the New Law: The Resurgence", in Bernades, Horacio et al. (Eds.): New Argentine Cinema: Themes, Auteurs and Trends of Innovation. Ediciones Tanaka, Buenos Aires, 2002. Pp. 17-27.

קריאת רשות:

Edwards, Sebastian. "The Mother of all crises: Argentina 2001-2002", in *Left Behind: Latin America and the False Promise of Populism*. Chicago: The University of Chicago Press, 2010. Pp. 143-162

3. ישן מול חדש: צמיחתו של הקולנוע הארגנטינאי החדש ומאפייניו

צפייה בסרט: "דב אדום". במאי: אדריאן קאיטנו, ארגנטינה, 2001.

קריאת חובה:

Wolf, Sergio. "The Aesthetics of the new Argentine Cinema: The Map is the Territory" in Bernades, Horacio et al. (Eds.): New Argentine Cinema: Themes, Auteurs and Trends of Innovation. Ediciones Tanaka, Buenos Aires, 2002. Pp. 29 - 39

4. הקולנוע של לוקרסיה מרטל: האפוקליפסה של הבורגנות.

צפייה בסרט: "האישה בלי ראש" (La Mujer sin Cabeza), לוקרסיה מרטל, ארגנטינה, 2008.

קריאת חובה:

Monteagudo, Luciano. "Lucrecia Martel: Whispers at Siesta Time", in Bernades, Horacio et al. (Eds.): New Argentine Cinema: Themes, Auteurs and Trends of Innovation. Ediciones Tanaka, Buenos Aires, 2002. Pp. 69 - 78

5. ליסאנדרו אלונסו: קולנוע של איפוק

צפייה בסרט: "החופש" (La Libertad) במאי: ליסאנדרו אלונסו, ארגנטינה, 2001.

6. טרפרו, רחטמן, ז'ינאס ואחרים: אוטרים בולטים בקולנוע הארגנטינאי החדש

צפייה בסרט: "קאראצ'ו" (Carancho), פבלו טרפרו, ארגנטינה, 2010

Lerer, Diego. "Pablo Trapero: Man of Suburbia" in Bernades, Horacio et al. (Eds.): New Argentine Cinema: Themes, Auteurs and Trends of Innovation. Ediciones Tanaka, Buenos Aires, 2002. Pp. 61 - 68

7. הקולנוע המקסיקני: מבוא לתרבות וזהות מקסיקנית

צפייה בסרט: "אהבה נושכת" (Amores Perros). במאי: אלחנדרו גונזלו-איניארטו, מקסיקו, 2000

Hart, Stephen M. "Amores Perros" in *A Companion to Latin American Film*. Woodbridge. Tamesis, 2004. Pp. 186-194.

8. הגל הראשון – המרדנים שכבשו את הוליווד

צפייה בסרט: "קרונוס" (Cronos). במאי: גיירמו דל טורו, מקסיקו, 1993.

Mora, Sergio. "Mexico's Third New Wave Cinema and the Cultural Politics of Film" in *Cinemachismo: Masculinities and Sexuality in Mexican Film*. Austin: University of Texas Press, 2006. Pp. 135 – 162.

9. סקס, פוליטיקה וזהות: החוצפה של הדור הצעיר

צפייה בסרט: "וואת אימא שלך גם" (Y tu mamá también), במאי: אלפונסו קוארון, מקסיקו, 2001.

Mora, Sergio. "Mexican Cinema is Dead! Long Live Mexican Cinema" in *Cinemachismo: Masculinities and Sexuality in Mexican Film*. Austin: University of Texas Press, 2006. Pp. 163 – 179.

10. בין המטאפיזי לארצי: הקולנוע של קרלוס רייגדס

צפייה בסרט: "אור חרישי" (Stellet Licht), במאי: קרלוס רייגדס, מקסיקו, 2007.

De Luca, Tiago. "Carnal Spirituality: The Films of Carlos Reygadas" *Senses of Cinema*, Issue 55. <http://www.sensesofcinema.com/2010/feature-articles/carnal-spirituality-the-films-of-carlos-reygadas-2/>

11. הגל השני: הקולנוע האומנותי - אוטרים בולטים: פלה, קונטרס, איימבקה, אסקלנטה

צפייה בסרט: "המדבר שבפנים" (Desierto Adentro). במאי: רודריגו פלה, מקסיקו, 2008.

12. ברזיל: מהסינמה נובו לקולנוע החדש

צפייה בסרט: "תחנה מרכזית ברזיל" (Central do Brasil), וולטר סאלס, 1998.

Hart, Stephen M. "Central do Brasil" in *A Companion to Latin American Film*. Woodbridge. Tamesis, 2004. Pp. 179-186.

13. קוסמטיקה של רעב

צפייה בסרט: "עיר האלוהים" (Cidade de Deus). במאי: פרננדו מיירלס, ברזיל, 2002.

Chan, Felicia & Valentina Vitali. "Revisiting the 'realism' of the cosmetics of hunger: Cidade de Deus and Ônibus 174." *New Cinemas: Journal of Contemporary Film* 8, no. 1(2010): 15-30.

14: החזרה לסרטאו.

צפייה בסרט: "אני, אתה, הם" (Eu, tu Elles), במאי: אנדרושה וודינגטון, ברזיל, 2000.

Bentes, Ilana "The *Sertao* and the *Favela* in Contemporary Brazilian Film" in Nagib, Lucia (Ed.): The New Brazilian Cinema. I. B. Tauris in Association with the Centre for Brazilian Studies, University of Oxford,, New York, 2003. Pp. 121-138.

דרכי ההוראה והלימוד:

הרצאה פרונטאלית עם קטעי סצנות לצורך הדגמה. דיונים בכיתה. חובת צפייה בסרטים באורך מלא.

חובות הסטודנט/ית:

1. נוכחות וקריאת מאמרי החובה. היעדרות מעל שלושה שיעורים בסמסטר פוסלת את קבלת הציון הסופי. יש להגיש אישורים על היעדרות עקב מילואים או מחלה.
2. צפייה בסרטי החובה לקראת כל שיעור
3. הגשת עבודה בהיקף של עד חמישה עמודים. פורמט: פונט "David", גודל 12, רווח כפול.

שקלול הציון באחוזים:

90% ציון העבודה המסכמת
10% השתתפות בדיונים בכיתה

ביבליוגרפיה:

טל, צבי: תלות תרבותית ומחאה: הקולנוע הפוליטי בארגנטינה ובברזיל. מות - אוניברסיטת תל-אביב, תל-אביב, 2004.

André, María C, and Viviana Rangil. *El Cine Argentino De Hoy: Entre El Arte Y La Política*. Buenos Aires: Editorial Biblos, 2007.

Bernades, Horacio et al. (Eds.): *New Argentine Cinema: Themes, Auteurs and Trends of Innovation*. Ediciones Tanaka, Buenos Aires, 2002.

Camayd-Freixas, Erik, and José E. González. *Primitivism and Identity in Latin America: Essays on Art, Literature, and Culture*. Tucson: University of Arizona Press, 2000

Cameron, Maxwell A, and Eric Hershberg. *Latin America's Left Turns: Politics, Policies, and Trajectories of Change*. Boulder [Colo.: Lynne Rienner Publishers, 2010.

Castañeda, Jorge G, and Marco A. Morales. *Leftovers: Tales of the Latin American Left*. New York: Routledge, 2008

Chan, Felicia & Valentina Vitali. "Revisiting the 'realism' of the cosmetics of hunger: Cidade de Deus and Ônibus 174." New Cinemas: Journal of Contemporary Film 8, no. 1(2010): 15-30.

Chanan, Michael: "New Cinemas in Latin America" in Geoffrey Nowell-Smith (Ed.): The Oxford History of World Cinema. Oxford University Press, Oxford, 1997. Pp. 740-749.

Choi, Jinhee (2005) "National Cinema, the Very Idea" in Philosophy of Film and Motion Pictures, ed. Noël Carroll and Jinhee Choi, Blackwell: 310-319.

Dennison, Stephanie, and Lisa Shaw. *Popular Cinema in Brazil, 1930-2001*. Manchester: Manchester University Press, 2004.

Dennison, Stephanie & Shaw, Lisa: Brazilian National Cinema, Routledge, London and New York, 2007.

Dever, Susan. *Celluloid Nationalism and Other Melodramas: From Post-Revolutionary Mexico to Fin De Siglo Mexamérica*. Albany: State University of New York Press, 2003.

Domínguez, Ruvalcaba H. *Modernity and the Nation in Mexican Representations of Masculinity: From Sensuality to Bloodshed*. New York, N.Y: Palgrave Macmillan, 2007

Edwards, Sebastian. *Left Behind: Latin America and the False Promise of Populism*. Chicago: The University of Chicago Press, 2010.

Elena, Alberto & Diaz Lopez, Marina (Eds.): The Cinema of Latin America, Wallflower Press, London, 2003.

Foster, David W. *Queer Issues in Contemporary Latin American Cinema*. Austin, Tex: University of Texas Press, 2003.

Greene, Doyle. *The Mexican Cinema of Darkness: A Critical Study of Six Landmark Horror and Exploitation Films, 1969-1988*. Jefferson, N.C: McFarland & Co, 2007.

Haddu, Miriam. *Contemporary Mexican Cinema, 1989-1999: History, Space, and Identity*. Lewiston: E. Mellen Press, 2007.

- Hart, Stephen M. *A Companion to Latin American Film*. Woodbridge. Tamesis, 2004.
- Hernández, Rodríguez R. *Splendors of Latin Cinema*. Santa Barbara, Calif: Praeger, 2010.
- Jubis, Oscar. *The Salta Trilogy of Lucrecia Martel*. , 2008.
- Labaki, Amir. *The Films from Brazil: from the Given Word to Central Station*. São Paulo, SP: Publifolha, 1998.
- Martin, Michael T. *New Latin American Cinema*. Detroit: Wayne State University Press, 1997
- Martinez, Tomas Eloy: El Sueño Argentino. Planeta, Buenos Aires, 1999.
- Montes, Garcés E, and Carolina Rocha. *Violence in Argentine Literature and Film (1989-2005)*. Calgary: University of Calgary Press, 2010
- Mora, Carl J. *Mexican Cinema: Reflections of a Society, 1896-2004*. Jefferson, N.C: McFarland & Co, 2005
- Mora, Sergio . *Cinemachismo: Masculinities and Sexuality in Mexican Film*. Austin: University of Texas Press, 2006
- Mraz, John. *Looking for Mexico: Modern Visual Culture and National Identity*. Durham [N.C.: Duke University Press, 2009.
- Nagib, Lucia (Ed.): The New Brazilian Cinema. I. B. Tauris in Association with the Centre for Brazilian Studies, University of Oxford,, New York, 2003.
- Nagib, Lucia: Brazil on Screen: Cinema Novo, New Cinema, Utopia. I. B. Tauris, New York, 2007
- Noble, Andrea: Mexican national cinema. Routledge, London, 2005.
- Oubiña, David, and Lucrecia Martel. *Estudio Crítico Sobre La Ciénaga: Entrevista a Lucrecia Martel*. Buenos Aires: Picnic Editorial, 2007.
- Oumano, Elena. *Cinema Today: A Conversation with Thirty-Nine Filmmakers from Around the World*. New Brunswick, N.J: Rutgers University Press, 2011.
- Page, Joanna. *Crisis and Capitalism in Contemporary Argentine Cinema*. Durham, [N.C.: Duke University Press, 2009

Schaefer, Claudia. *Bored to Distraction: Cinema of Excess in End-of-the-Century Mexico and Spain*. Albany: State University of New York Press, 2003

Shaw, Deborah: Contemporary cinema of Latin America: ten key films, Continuum, New York, 2003.

Shaw, Deborah: Contemporary Latin American Cinema: Breaking into the Global Market, Rowman & Littlefield Publishers, New York, 2007.

Shaw, Lisa, and Stephanie Dennison. *Latin American Cinema: Essays on Modernity, Gender and National Identity*. Jefferson, N.C: McFarland & Co, 2005.

Stam, Robert: Tropical multiculturalism : a comparative history of race in Brazilian cinema and culture. Duke University Press, Durham, 1997.

Stock, Ann M. *Framing Latin American Cinema: Contemporary Critical Perspectives*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997